

مجموعه ابو الضحی

ماسوا شایسته ندن دلی تطهیرہ پناش
بر تو حکمت و عرفان الیہ دورہ آتش

علوم و معارف دین بحث ایدر. و ہر ماہ عربی ابتدا سیکہ اون بشندہ نشر اولنور مجموعہ در.

عدد ۲۷ - جلد ۳ [فی غزہ صفر سنہ ۱۳۰۰] [نسخہ سی ۳ غروش]

اقلیم

واقایمک تأثیری

هوا و اقلیمک انساندن ال ادنا برنباته قدر کافه مخلوقات و محصولات طبیعت اوزرینه برنوع تأثیر اجرا ایلدیکی امور معلومه دندر .

اون یدنجی و اون سکزنجی عصرلرده الیشیر سنهده قریب عمر سورن فرانسر منشی بنامی فونتهنل دیرکه : « خط استوايه تصادف ایدن بلاد ايله قطبلر جهتمنده اولان ممالکده علوم و فنونک ترقیبی امکناک خارجنده کبی کورینور . چونکه شمعییه قدر علوم و فنون برجهتمندن خطه مصریه ايله عربستانى تجاوز ایلدیکی حالده مقابل جهتمندن دخی اسوچدن یوقارییه کیده مامشدر . دائرة علوم و فنون اطلاس سلسله جبالیه بحر بالطق آره سننده در . بيلم که علوم و فنونک حقیقه حدودی بومیدر؟ عجباً برکون اولوبده زنجیلردن و لاپونیالیلردن مکمل ادبا و حکما نشأت ایلدیکنی کوره جکیر؟ »

اون سکزنجی عصر رجالتدن فرانسر سیاح مشهوری (شاردن) ایران حقنده سرد مطالعات ایلدیکی صروده فونتهنل دن دها ایلری کیدوب دیرکه : « بلاد حارهک هواسی وجوده ایراث وهن ایلدیکی کبی ذهنه دخی مورث عطالت اولور و ایجاد و اختراع ایچون قوه مخبیلده وجودی لابد اولان خاصه بی محو و ازاله ایلر . چونکه اقایم حارده کیجه لری چوق اوطور مق قابل اولمديغندن بدایع ايله (مقایقه) رقیاتنی حصوله کترین خواص اصلیه محو اولمش اولیور . »

شاردن شو سوزلری یازدیغی صروده سعدی ايله لقمانک و آنلردن بنام برچوق شعرا و حکمانک ایرانی اولدقلرینی هیچ خاطرینه کتیر مامشدر .

آرشیڈک سیچیلیالی اولدیغنی و سیچیلیاده کی هوانک شدت حرارتی قدر ابرانک هیچ برطرفنده حار بر اقلیم بولمدیغنی دوشونماشدر .
فیثاغورث و قتیله هندسه‌یی برهمنلر نزدنده تحصیل ایلدیکنی بسبتون فراموش ایتشدر .

فرانسز مورخلرندن وینه او عصر رجاندن اولان (دوبوس) نام راهب دخی شاردنک فکرینه اشتراک و بوباید زعججه ابراز دلائله شاردندن زیاده انه‌هاک کوسترمشدر .

بونلردن یوز الی سنه اول کلمش اولان بودن دخی (جمهوریت) و (اصول تاریخ) نامیه یازدیغنی اترزده او اساسی التزام و اقلیم و هوانک اقوام و ادیان کئی تأثیری اولدیغنی ادعا ایتشدر .

ایمپراطور اوغوست عصری مشاهیرندن اولان مؤرخ یونانی سیچیلیالی دیودور دخی بوفکره ذاهب ایدی . احتمال که بالاده کی ذوات ادعایزنده بومذهبه انسلک ایتش اولسونلر .

فقط او قوجسه «روح الشرایع» مؤلفی اولان (مونتسکیو) یه نه دیمه‌لی که مشارالیه دخی شو فکری ذوات سالفه الذکر فوقنده برشدتله التزام ایتش و فقط اثباتی یولنده هیچ بر مثال ابراز ایتماشدر .
وولتر لغت فلسفه‌سنده دیر که :

«هرشیده هوانک دخلی اولدیغنه معتقد بولسانلردن شونی سؤال ایدرم که : ایمپراطور (ژولین) «میند روپوگون» عنوانلی بر فخر براننده «پارسلیلرده الک زیاده خوشمه کیدن برشی وارسه اوده جله‌سنک وقور و مکین و اخلاقجه کامل و مؤدب اولملریدر» جله‌سنی نیچون یازمشدر ؟
«چونکه اقلیم و هوا تبدل ایتدیکی حالده پارسلیلرک عادات و اخلاقنده بیوک بر تبدل وقوعه کلمشدر . بونه‌دن نشأت ایدیور؟ بو کونکی کونده حکومت پارسلیلری کوله کوله قریاچلیور؛ پارسلیلر ایسه براز صکره کوله کوله ینه حکومتی استه‌زالزنده دوام ایدیور !
«عجبا و قتیله الک وقور بر ملت بولنش اولان و سیر و ستریس

نامنده کی حکمدارلری زماننده کره ارضك اڪ اعلا برلسلرینی ضبط ایدن
قبطیلر بوکونکی کونده نیچون اڪ محترز اڪ ساخته و اڪ دنی الخلق
برمت بولنیورلر ؟

«عجبا شمدی آینه ده نیچون آناقره اولر ، آرسطور و زوقسیسلر
ظهور ایتور ؟

« یا عجبا و قتیله چیچهر ونلره ، قاتون و یتلیوره مهد ظهور اولان
(روما) شهرینک الیوم خائف و لغردی سولمکده جرأتسر و سعادتنی
آنجق اھون بها ایلہ زیتون یاغی آلا بطکدن عبارت ظن ایدن و کلیسا
آلایرینک مرورینی سیر ایلہ مشغول اولان بر آلائی خلقه مالک بولمنسک
حکمتی ندر ؟ (*)

« چیچهر ون یازدیغی مکتوبلرده انکلیزلی پک چوق استهزا
ایتشد . حتی مکتوبسک برنده برادری و معاونی بولنان و انکلتزیه بر
سیاحت ویرن (کنئوس) نام ذاندن انکلیز میاننده بر فیلسوف بولنوب
بولنمدیغنی تحقیق ایلہ کندیسنه بیلدیرمسنی رجا ایتشد .

« مشار الیه برکون اولوبده انکلتزیه ده تصویرینک فوقنده معلوماته
مالک بر عالم ریاضی (**) ظهور ایده جکنی خاطرینه بیلہ کتیر مزدی . مع مافیه
اقلیم اصلا تبدل ایتماش و لوندرهک صباحرلی اون ویا یکر می عصر
اول فصل ایشسه حالا اول وجهله سبیلی دوام ایتکده بولمنسدر .
« زمان ایلہ هرشی تبدل ایدیور . بلکه برکون اولورده آمریقا
ایلر اوروپا اقوامنه تعلیم صنایع ایچون کلیرل .

« اقلیمک بعض مرتبه تأثیری وار ايسه ده حکومتلرک خلقک اذهان
و ذکاسی اوزربسه اولان تأثیری آندن زیاده و حکومت جسمانیه ایلہ
بالاتحاد اجرای نفوذ ایدن حکومت رهبانیهک نفوذ و تأثیری ايسه
فوق العاده در . »

(*) فقط زمانزده کی رومالیر و ولترک مواخذہ ابتدکی صفاتدن عاریدرلر .
(**) مقصدی نیوتون در .